

Der blev jeg overrasket!

De fleste, der har hørt mig eller har læst det, jeg har skrevet, ved at vi konstaterer igen og igen, at kun ca. en tredjedel af arbejdstiden på en byggeplads går med egentlig værdiskabende aktivitet. Derefter har jeg argumenteret, at reducerer vi den ikke værdiskabende tid - altså de 70 procent - med 3 eller 6 procentpoint, øger vi den værdiskabende med 10 eller 20 procent. 10-20 procent hurtigere, lavere omkostninger til byggeplads og så videre.

Men hvad jeg ikke har tænkt over er, hvad det egentlig betyder for virksomhedens resultat. Ikke før jeg forleden delte et par glas god rødvin med min nabo Jens, der er økonom. Her fortalte jeg om vores tilgang til processen med særlig fokus på skibsværfterne, og nævnte det med øget produktivitet, og at det bevirkede, at man ville kunne få flere skibe gennem dokken, hvis man byggede hurtigere med stort set de samme faste omkostninger: Lønninger og faste anlæg. Materialer og komponenter går selvsagt med op.

Jeg mente, at 20 % øget throughput ville medføre 20 % øget fortjeneste, men her greb Jens ind. Det passer overhovedet ikke, sagde han. Og så fulgte en del diskussion, indtil jeg indså, at han sgu' havde ret. Øget produktivitet bevirker to ting: Dels et øget throughput - flere enheder, dels lavere omkostninger for den enkelte enhed.

Har man forstået dette, kræver det imidlertid lidt tålmodighed, at regne det igennem. Med et regneark lykkedes det mig at opstille en simpel model: 10 skibe; pris 100 mio. pr enhed. 5 % avance, dvs. 950 mio. i omkostninger og 50 mio. i avance. Ca. 60 % til materialer, 20 % til løn og 20 % til faste omkostninger - formænd, kraner og den slags. Resultatet var naturligvis en avance på 5 %, men så øgede jeg produktiviteten 20 %. Faste omkostninger holdt jeg fast, løn lod jeg stige med 10 %, mens de variable steg med 20 %. Og hvad var resultatet?

Stop et øjeblik og gæt eller skøn - lidt hovedregning gør ingen skade.

Et stykke tid sad jeg og gloede. Det kan ikke passe, tænkte jeg, og som altid var der da også en fejl eller to. Men da de var rettede, var jeg endnu mere måbende.

Fra fem procent - dvs. 50 mio., steg avancen til - du har måske gættet det? - til mere end det tredobbelte: 155 mio. Nu blev jeg grebet, og prøvede med 10 % avance som udgang og fandt ca. en fordobling fra 100 til 210 mio. Så gik jeg den anden vej. 5 % er højt i byggebranchen, hvordan med 3 % eller måske bare 1 %?

Nu aner du vel svaret. 3 % i mit case betød, at avancen blev mere end firedoblet - fra 30 til 130 mio. - mens 1 % førte til - hold fast - mere end en 10-dobling! Fra 10 mio. til 111 mio.

Tallene var tænkt for skibsbygning, og måske er byggeri lidt anderledes. Men alligevel. Vores indtjening er for lav - det får vi jo at vide hele tiden - men vi har

værktøjerne til at forbedre vores workflow med mindst de 20 %, der var grundlaget for mine regnerier.

Så hvad dølen nøler vi efter?

Sven

PS! Er du interesseret, kan du få modellen og selv lege med tallene for din egen virksomhed. Jeg går også selv lidt videre, og hører meget gerne om dine oplevelser - men skriv direkte til sven@bertelsen.org. Finder du fejl, så er det endnu vigtigere, at jeg hører om det. Regneark er - næst efter maskinkode - verdens dårligste programmeringsværktøj.

- s

Trimmede Tanker © er en medlemsservice til medlemmer af foreningen Lean Construction-DK. Forfatteren er Sven Bertelsen, der ca hver anden uge sender et brev om et emne af særlig interesse for vores medlemmer. Brevene udtrykker Svens personlige meninger, som ikke nødvendigvis er foreningens. Kommentarer til brevene bør derfor sendes direkte til Sven på sven@bertelsen.org

Vi sender *kun* brevene til medlemmer af LC-DK, men flere medarbejdere hos en medlemsvirksomhed kan godt komme på mailinglisten. Brevene lægges samtidig som filer til download på foreningens hjemmeside for medlemmer: <http://www.leanconstruction.dk/10968>. Først efter ca 6 måneder lægges brevene på den åbne hjemmeside.

Anmodning om at komme på listen sendes til foreningens faglige sekretær Rolf Simonsen: Rolf.Simonsen@teknologisk.dk

Kortere citater kan ske med angivelse af kilde, brug af større dele eller hele brevet skal aftales med forfatteren.